

Abonnement pour un an

350 piastres

Edition spéciale. 500 ptrs .

Adresse :

"Idjtihad," Constantinople

Téléph . st . 865

XXII ème ANNÉE

1927, 15 Juillet No 232

اجتهاد

IDJTIHAD

علمی ، ادبی ، اقتصادی ، صحفی مجموعہ

آبونمان : سنہ لکی [۲۴ نسخہ]

تورکیا ایچون ۲ ، خارج ایچون
۳۴ ، اعلا کاغذلیسی ہ لیرادر .

ادارہ خانہ سی :

جفال اوغلندہ « اجتهاد ٹہوی »

تلفون : استانبول ۸۶۵

یکرمی ایکسچی سنہ

نومرو ۲۳۲ - ۱۵ تموز ۱۹۲۷

آداب معاشرت نوطلری :

عمومی آداب طعام

عائله حیاتی

۳

عائله طعامی

برعائله طعامنده رعایت ایدیه جك یكانه « پروتوقول »
محبته ، شفقتله نمزوج حرمتر .

« سهرویس » عمومیتله بسیط و هرکسک وضعیت
مالیهسنه کوره « مونو » یعنی طعام لیسته سی ، آز ویاچوق
بول اولور .

قرون وسطایه ارجاع نظر ایدرسهك سفره عاداتلرینك
دكشدیكنی و بونك جوق ایی اولمش اولدیغنی گوروروز .
« اوچنجی هاری » زماندن اول صیره لر اوزه رینه
اوطورورلردی و آغز لرینی و اللرینی ماصه اورتوسنه سیلرلردی .
اوروپاده بویه پاییلردی . شرقده ایسه طعامك نه معین وقتی
نه معین جنسی واردی و حالا آناتولونك برچوق یرلرنده
بیوك سیفی اوره رینه صیره ایله كتیریلن و انكر تعبیر اولونان
بیوك باقیر طباقلرده کی طعامه سیفی بك اطرافده کی متنازل لرك
اللری کیرر چیقار . عرب لر پرنج دانه لر بی ساغ اللریك
دورت پارماغی آره سنه طوپلایاراق پلاو یرلر و داهاساطان
رشاد زماننده طولمه باغچه سراینده بغدادلی بر ذانك
بوصورتله پلاو ییدیکی و حاضر ونك حیرت و استیکراهی
دعوت ایتدیکی کورولمشدر .

قرون وسطاده جاتال ، (اوچنجی هاری) زمانه
قادر تماماً مجهولدی . (اوچنجی هاری نك Mignon لر
سایه سنده در ، که جاتال وجود بولمش و تعمم ایتمشدر .

شرقده ، طعامدن اول اللری بیقاماق عادی ، اللرك
تمیز اولمادیغنی ، کیرلی ناپاك بولوندیغنی معناسی اشراب
ایتمکله برابر مستحسن در . چونکه میقروبیولوجیانك
انكشافی زه کوسترمشدر ، که ظاهری تمیزلك وطبی
تمیزلك باشقا باشقا شیلردر لر .

طعام سفره سنده ، کرک عائله حیاتنده ، کرکه
ایله ریده صورت مخصوصده موضوع بحث ایدیه جك مطمئن
ضیافتلرده علی السویه و دائماً رعایت ایدیه سی اقتضا ایدن
آدابی خلاصه کوزدن کچیره لم :

مرحوم منیف پاشا ، « بر آدامك درجه مدنیتی ،
تربیه و سوبه سی » کلاماق ایچون اونسکه بردفعه برطعام
سفره سنده بولوماق کافیدر » دیردی . مرحومك یردن
کوک که قادر حق واردر : غذا پارچه سی حامل اولان
قاشیق یاخود جاتال داهای آغزه تقرب ایتمدن اول آغزینی
برقاریش آجان و آغزینه لقمه بی آلدقن صوکره دودا .
قلری قابلی اولماق سزین آغزینی شاپردان اراق چیکنه بن ،
دودا قلری دائماً قابلی اولاراق لقمه بی چیکنه مه بی بیلمه بن
آدام ، بالطبع تربیه سرد . وحس و ذوق سلیم و سوبه سی
یو کسك ذوانك بولوندیغنی سفره ده بولونمایه غیر لایق در .
قهوه بی ، سودی ، چایی ، چوربه بی هوبورده تهرك ایچن
بر آدامك حضوری استیکراه انکیذر . سفره اوکنده
اوطورانك دیرسکلرینی سفره اوزه رینه قویما سی آداب
طعامه مخالف در . قول ، یاریسنه قادر داهای ایسه یالکیز
اللر سفره اوزه رینه قونه سیلیر .

بجهته دائماً دیز اوسته و هرقاتی آچیلما یاراق ، اوتوسی
بوزولما یاراق قونولماق لازمدر ؛ بجهته بی تماماً آچاق و براوجنی
یلکك آره سنه صوقاق نازك و یو کسك تربیه لی کیمسه لرك
یاباجنی برشی دکلدرد . هله سفره ده ، اثنای طعامده و یا
طعامدن صوکره بجهته ایله آغز سیلمك آداب و منطقه
مخالف در . سفره کزده بجهته ایله آغزینی سیلن برطعام
آرقاداشی ، ذوق زیرک زه ا کراه حسی القا ایدر .
بجهته ، دیزلریکیزك اوکنه ار قضا دوشه ییله جك ا کک
اوقاقلرینی و یا بر دامله صوبی آیاغکیزك آلتنده کی خالی
ویا خودبار که اوزه رینه قادر اینه یه مانع اولماق ایچون در .
بجهته نك بر یانی یلك طباعتك آلتنه صوقاقده مفاير
آداب در . انسانك دوداقلری یاغلاندیغنی و بونی ازاله
ایتمك ایسته دیکی زمان کوچوك بر ا کک پارچه سی ایله
بوایشی کورور و دوداقلرك اوزه رندن کال نزا کتله
و حاضر ونك کوزلرینه چارپایاچاق بر صورتده کچیریلن
بو کوچوك ا کک پارچه سی آغزه قونولوب یینیلیر .
جاتال خدمتی یچاغه کوردورمك یعنی یچاقله آغزه
یلمك کورتورمكده معیوب در . بعضی کیمسه لر سفره یه

ای چیکنه مه لی در . هضم ایچون ده الزمدر آداب طعامه
منافی اولان باشلیجه فعل و حرکتلری اجمال و تکرار
ایده لم :

۱ - صیجاق مشروباقی هو بورده تهرک ایچمک .
۲ - قوللری دیر سکره قاداریمک ماصه سنک اوزرینه
قویماق . صیجاق لقمه یاخود مشروب اوزه رینه صوتوتقی
ایچون اوفله مک .

۳ - بمک رک دوداقلری قابالی بولوندور ماماق واغزی
شاپیر داتماق .

۴ - طعام اناسنده و طعامدن صوکره پچته ایله اغز
سیلمک .

۵ - میوه طباغدن میوه آلیرکن بر قاج میوه یی ال
ایله معاینه ایتدکن صوکره بر دانه سنی آماق .

۶ - مدعو بولونولدیغی زمان ، نهو صاحبندن اول
سفره دن بلا معذرت و لقمه .

۷ - چتال وظیفه سنی پچاغه گوردورمک ، یعنی ییچاقله
اغزه بیک کوتورمک .

بوصایدیقلرمز ، آداب طعامه اک زیاده مخالف اولان
حرکتلردر . سفره ده ، دارغین کبی صوموروق بر
چهره ایله هیچ بر سوز سوبله مه مک و یاخود مهادیا
کودزه لک ایتمک کبی ، ذوق سلیمک و عقل سالمک
کندیلککنندن معیوب بوله یله جکی بر جوق مناسبتسز
لیکلر واردر .

آوروپا و آمریکا ایله یعنی متمدن ، ذوق و تربیه لری
یوکساکش ملتهلرله تماسز چوغالیور . بونلرک سفره لرده
یا دعوتلی اوله رق یاخود نهو صاحبی اولارق بولونیورز .
آداب طعام ایله الفتسز کورونه مه به دقت ایتلی بز .
حق زده قنا حکملر و یرمه سینلر . رجال علمیه دن یک
عالی مقام بر ذاتک ، بر وکلا سفره سنده ، موزی قابوغیله
بییدیگی و چتال ایله دیشنی قاریشیدرینی کورولمشدر .

ینه موقع اجتماعجه یوکسک بر وطنداشمرک یوکسک
ذواتک مدعو بولوندیغی سفره ده آغیر و یک ایی جنسنندن
کتن پچته ایله علی الدوام آغزینی سیله رک کوزدم پچته یی
یاغه بوغدقدن صوکره الی بیقامایه کیدرکن بو پچته یی
اوموزینه آتارق ، الی ییقادقدن صوکره ، کیرلتمش

اوطوردقلری وقت اوکلرنده کی چتال ، ییچاق و قاشینی
و طباغی پچته لرله سیلرلر . بو حرکت تربیه و ذوق سلیمه
مخالفدر . نهو صاحبنک تمیزلککنندن شبه ایتیمی کوستیر
و صاحب خانیه قارش قیاق اولور . بمک یئلدکن
صوکره ، پچته نک آجیلیمش اولان قاتلری کمال اعتنا ایله
حال اصلیمسه کتیر یله رک سفره نک اوزرینه بر اقلیر .

صوایچمک : بر بارداق صوبی نفس آلمان بر دفعه ده
ایچمک قابدر : بر بارداق صو ، لاقل ایکی دفعه ده ایچیمه لی
وارده بر نفس آلمالی در .

سفره دن قالمق : اگر مدعو ایسه کز خانه صاحبندن
اول سفره دن قالمق قبار حرکتدر . نهو صاحبنک ده
هر کس یکسیتی بتر مکسزین سفره یی ترک ایتمه سی غیر وارددر
طباغه بیک آلیرکن طباغه ته کبی طعام ییغمق آدابه
و ذوق سلیمه منافی در ؛ عینی مقدار طعامی ایکی دفعه ده
آماقده بئس یوقدر .

میوه آماق : تربیه یی ناقص بعض کیمسلر اوکلرینه
بیوک میوه طباغی ایچنده کتیریلن میوه لرک بر چوغنی
النه آلیر ، صیقار ، راقیر ، نهایت بردانه سنی انتخاب ایدر ،
طباغه کوتورور ؛ بوقنا بر حرکتدر زرا ، نزل الکوزک
تماس ایتدیکی میوه یی دیگر بری آماق ایسته مه یه بیلیر .
نیه کیم سزده ده بوحس وارددر ؛ شوخالده کوزلرکز انتخاب
ایتدکن صوکره الکیزی اوزاندیغکز میوه یی آمالیسکز .
بونی یا پامیان کیمسه سفره آرقاداشلرینک یاننده در حال
کوجولور و حقنده حرمت آزالیر ؛ پیرزوله یی کیمککنندن
طوتارق دیشیله پارچالا یارق بیک ده غیر معقولدر بوصورت
اکل انجاق طاووق ، بیلدر جین اتی بیرکن جائز کوروله بیلیر .
اوافق کیمیکلری ، یاخود ، مثلاً ویشنه خوشابی برکن

بونک چکر دکلری طباغه تو کورور کبی دوغروندن دوغریه
اغزندن دوشورمک مغایر تربیه در . بونلر دوداقلره قادار
کوتورولمش اولان چاتال اوزرینه بر اقلیر و چاتال واسطه
سیله طباغک کنارینه قونولور ؛ ذاتاً کیمک ، چکر دک ، قیچق
کبی فضلات طعامی قویمه مخصوص واصل بمک طباغدن
آیری کوجوک بر طباق متاولک اوکنده بولوندورولور .
طباغه ییه مه جکی قادار فضله طعام لماق و طباقده بر اقق ده
آج کوزلیکده مال و عیبدر . بیک یاواش یاواش نمه لی ولقمه یی

عقل ساینم

صحت ۱۶۶ — برناضرا [ملخص] ابی حرکت ایتک،
اطوار و معامه و ننده ابی و درست اولاق ایچوره، برصوفورده
داها زیاده سائنمه لره مالک در .

بر ملحدک ایلیک یا بلاق ایچون نه سبب و سائقلی
اولایله چکی صورولور . کندی کندیسنه بکنیلیمک ،
هموعلرینه بکنیلیمک مسعود و آسوده یاشاق، وارقلی
وطبیعتلی کنه و حقیقته اطلاع غیر ممکن اولان بر ذات Etre ک
[یعنی اللهک] وارلقندن و طبیعتلرندن [Disposition لرندن]
[داها زیاده معلوم و امین اولان انسلر طرفندن سویلیک
و حرمت ایدلیک سبب و سائقلی واردر . آلهرندن قورقایان
کیسه ، برشیدن قورقایلیرمی ؟ انسانلرندن قورقایلیرمی ؟
استحقاقدن ، رسوای اولماقدن ، قانونلرک جزالردن
و انتقامدن قورقایلیرمی ؟ خلاصه کلام کندی کندیسندن
قورقایلیرمی ؟ همجنسسلرینک بغضنه معروض وبا مستحق
اولمش اولدیغی بیلن هر کسک حس ایتمه سی لابد اولان
وجدان عذابلرندن قورقایلیرمی .

وجدان ، کندیلرله برابر یاشادیغمز کیسه لرک
حرمت و یا تقیینه مستحق اولاجاق طرزده حرکت
ایتمش اولدیغمز حقنه کندی کندیمزه یادیغمز شهادتدر . [*]
بو وجدان ، انسانلر حقنه مالک اولدیغمز قطعی و بدیهی
معلومات و افعاللرک انسانلرده حصوله کتیره بیله حکمی
حسیات اوزه رینه مؤسدر . صوفولک وجدانی اللهک
خوشنه کیتشمش و یا کیتمه مش اولدیغنه قانع اولماقدن
عبارتدر .

او اللهک، که حقنه هیچ بر فیکری یوقدر ؛ او
اللهک که مبهم و مشکوک آمال و نیاتی . . آنجاق شایان
اعتماد اولمایان و الوهیتک کنهی حقنه کندیسندن فضله
معلوماتی بولونمایان و اولک [یعنی اللهک] مقبول و یا

[*] رجائی زاده اکرم بک مرحوم

وجدانیدر اسائن فقلنده آدمک

دعواچیسی ، شهودی ، قوانینی حاکی .

دیشدی .

اولدینی بویجه ایله اللری سیلدیکنی و بوروشوق، ایصلاق
و بر باد بر حالده سفره نک اوزرینه آندیغی کورمش و یار
واغیارک حضورنده خایلی صوئوق تر دوکشزدر .

ذکر و شرح ابتدیکمز سفره آدانه مطلع اولماقمزین
و بوا حکام و ارکانه رعایت ایتمکمزین مدنی و یوکسک
ذوات ایله تمامه کلمه مک اولادر . آغز شاپیردا تاراق
یمک یمینی و صیجاق مشروباتی هوپورده تهرک ایچمه یی
— بغیر حق — سنت شریفه عدایدنلر عربستان جوللرنده
یاشامالی ؛ ذوق و حسی نزاهت و رقت کسب ایتمش مدنی
انسانلره بر سفرده بولونما یه اهتمام لطفنده بولونمالیدر

عائله بایراملی

خصوصی و صمیمی رسورتده نولرک حریم حضورنده
اقر بانک یا خود بر قاچ یاقین دوستک طرفلاندینی تسعید
کونلری واردر . مثلاً بر اولادک دوغدینی کونک سنه
دوریه سی، بر ازدواجک سنه دوریه سی بوصمیمی و محبتلی
اجتماع و صحبتله وسیله اولور . آوروپالیر ایچون سنه باشی
اسم کونلری ، « Mardi gras » ، « نوئل » دیکر وسیله لر
تشکیل ایدر . بواجتماعلر شعر آلوددر . بوندن باشقا بو
عائله بایراملی ، اقربا و احبا آره سنده کی رابطه لری
تازه لندیرمک و قوتلندیرمک مزیت مخصوصه سنه مالکدرلر .

سنه باشی

صوک زمانلره قادار بزده سنه باشی محرم آینک بری
ایدی ؛ بو کون ، یکی سنه ، عائله و احبا آره سنده تسعید
و تبریک اولونوردی ؛ میلادی تاریخک قبولندن سوکره ،
بزام سنه باشمز دخی کانون ثانی نک برنجی کونی اولدی . عائله
افراد ی یکدیگری نه یکی سنه یی تبریک ایتدیکلری کیی
مأمورلر دخی مافوقلرینی حرمتله تبریک ایدرلر . سنه
انسانلرده محب و مسافر صفتله قبول ایدیلن عائله لره
یا بالذات یا خود قارت دوو یزیت براتفاق صورتله تراکت
وظیفه سی ایفا اولونور . برکوزل چیچک دمق و یا خود
جوجوقلرینه بعضی ظریف اویونجاقلر بو قارت و یزیت
ترافق ایدر سه تراکت داها درین و حساس اولور .